Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені акад. М. Возняка

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан філологічного факультету

Пилипчук С. М. _____
"30" серпня 20 18 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Синтез мистецтв в українській малій прозі кінця XIX – початку XX століття»

галузь знань	03 Гуманітарні науки, 01 Освіта / Педагогіка (шифр і назва напряму підготовки)
спеціальність	035 Філологія, 014 Середня освіта (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	035.01 Українська мова та література, 014.01 Середня освіта (українська мова та література)
факультет	філологічний (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2018

Робоча програма з курсу «Синтез мистецтв в українській малій прозі кінця XIX – початку XX століття» для студентів за спеціальністю 035 Філологія, «26» червня 2018 року – __ с.

Розробник: доцент, кандидат філологічних наук **Мацяк Ореста Маркіянівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури імені акад. М. Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від. "26" червня 2018 року № 14

Завідувач кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка

(____Салига Т. Ю._____)

(підпис) (прізвище та ініціали)

"26" червня 2018 року

Схвалено Вченою радою філологічного факультету

Протокол від. "30" серпня 2018 року № 1

"30" серпня 2018 року Голова_____(__Пилипчук С. М._)

(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">За вибором</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність
035.01Укр.мова та література</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 3</td><td>3-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td><td>5-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Тижневих годин для денної форми навчання: 2
аудиторних –32
самостійної роботи студента – 58</td><td rowspan="9">Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр</td><td>32 год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td></td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>58 год</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:
год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета — представити модерну українську літературу кінця XIX — початку XX ст. в одній з визначальних її ознак — взаємодії мистецтв, передусім у формі синтезу їх.

Завдання:

- з'ясувати значення ключових слів курсу (взаємодія мистецтв, синтез мистецтв; красне письменство, музика, малярство; імпресіонізм, експресіонізм; карпатська мариністика);
- розглянути теоретичні питання взаємодії мистецтв і синтезу мистецтв;
- на прикладах з доробків модерних українських письменників кінця XIX — початку XX ст. встановити практичні механізми досягнення літературним твором іномистецького ефекту.

Результати навчання.

Студент повинен знати:

- термінологічну базу курсу;
- теоретиків і практиків взаємодії мистецтв кінця XIX — початку XX ст.;
- загальні тенденції взаємодії новітньої літератури зламу XIX — XX ст. з іншими видами мистецтва (музикою, малярством, кіно) та індивідуальні вияви їх (тенденцій) у творчості модерних письменників того часу;
- особливості синтезу мистецтв як форми їх взаємодії;
- суто літературні та власне синтетичні правила досягнення іномистецького ефекту в літературному творі;
- літературні вияви імпресіонізму й експресіонізму як малярських течій.

Студент повинен вміти:

- виявляти і коментувати іномистецькі риси в літературному творі;
- на основі самих творів обґрунтовувати їх прямі та непрямі музичні (фантазія, вальс, акорди; до, ре, мі, фа, соль, ля, сі; гімн, пісня, колискова, рондо, ноктюрн) і малярські (ескіз, тондо, натюрморт, пейзаж, марина, акварель, портрет) назви і підзаголовки;
- розрізняти імпресіоністичні й експресіоністичні риси літературного твору.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Становлення теорії взаємодії красного письменства з іншими видами мистецтва в українському літературознавстві: від раціоналізму (І. Франко) до ірраціоналізму (Є. Маланюк)

Тема 1. Трактат І. Франка "Із секретів поетичної творчості" та стаття Є. Маланюка "Думки про мистецтво" в контексті теорії взаємодії мистецтв.

Синтез мистецтв у прямому значенні — одна з форм взаємодії мистецтв і лише в образному — синонім взаємодії мистецтв. Іншими словами, поняття "взаємодія мистецтв" і "синтез мистецтв" співвідносяться між собою як родове і видове відповідно. "Взаємодія мистецтв" має широке, загальне значення "співіснування в одному творі різних мистецтв". Саме в такому значенні вислів "синтез мистецтв" закріпився в українському літературознавстві в 1980-1990-х рр. З початку XXI ст. україномовне "взаємодія мистецтв" поступається іншомовному "інтермедіальність".

Літературний синтез мистецтв у строгому значенні — органічне поєднання красного письменства з іншими видами, що, передбачаючи відповідний рівень творчого мислення, здійснюється з ініціативи автора в уяві реципієнта і характеризується підрядним зв'язком між компонентами та якісно новим сприйняттям художнього тексту.

Теорія взаємодії красного письменства з іншими видами мистецтва в українському літературознавстві бере початок з трактату І. Франка “Із секретів поетичної творчості” (1898) і концептуально довершується в статті Є. Маланюка “Думки про мистецтво” (1923). Ні І. Франко, ні Є. Маланюк не оперували висловом “взаємодія мистецтв”. І. Франко навіть застерігав модерних письменників від взаємодії з іншими видами мистецтва, наполягаючи на самодостатності, універсальності, потенційній синтетичності мистецтва слова, проте в пізніших статтях “З останніх десятиліть XIX віку” (1901) і “Старе й нове в сучасній українській літературі” (1904) слушно зауважив причинно-наслідковий зв’язок між ліризацією та музикалізацією модерного письменства, чітко окреслив риси музичної стилістики белетристичного тексту. Віддалені в часі на чверть століття, різні за критеріями і полярні за підходами, але саме як такі трактат І. Франка і стаття Є. Маланюка засвідчують еволюцію в естетиці і є для теорії взаємодії мистецтв фундаментальними.

Тема 2. Новела «Вільгельм Телль» І. Франка у перспективі трактату «Із секретів поетичної творчості».

І. Франко — не тільки теоретик, а й практик активації музичних і малярських ресурсів мистецтва слова, автор першої в українській літературі музичної новели “Вільгельм Телль” (початок 1880-х), котру написав задовго до трактату “Із секретів поетичної творчості” (1898), але котра, на диво, органічно ілюструє положення його третього розділу “Естетичні основи”.

Взаємодія мистецтв, зокрема синтез їх, стане однією з визначальних рис модерного українського письменства кінця XIX — початку XX ст.

Змістовий модуль 2.
Синтез літератури й музики в модерному українському письменстві кінця XIX — початку XX ст.: О. Кобилянська і Леся Українка

Тема 3. Лідерство О. Кобилянської в наближенні літератури “скільки можна до музики” (І. Франко)

Музика для модерністів — мистецтво № 1. Музика в модернізмі семантично еволюціонувала від прямих значень “вид мистецтва”, “музичний твір” до образних “музика природи”, “музика душі” і до найвищого філософського, онтологічного “основа основ буття”.

І. Франко в статті “З останніх десятиліть XIX віку” справедливо поставив на чолі тогочасної нової белетристики, яка намагалася “наблизитися скільки можна до музики”, О. Кобилянську.

О. Кобилянська послідовно реалізовувала в літературі своє музичне покликання. Не лише повне, а й епізодичне, як-от у написаній в основному 1886 року повісті “Людина”, підпорядкування конкретного твору музиці в більш ніж половині всього прозового доробку авторки дає підстави виокремити в її літературній творчості музичний період: 1886 — 1913 рр.

У прозі О. Кобилянської простежується своєрідний музичний сюжет, головними композиційними етапами якого є три твори: нарис “Impromtu phantasie” (1894) (зав’язка) — новела “Valse mélancolique” (1897) (кульмінація) — повість “За ситуаціями” (1913) (розв’язка).

Порівнюючи “Вільгельм Телль” І. Франка і “Valse mélancolique” О. Кобилянської, можна диференціювати два типи музичної новели — інтерпретаторську і композиторську відповідно. В основі інтерпретаторської — чужа музика, в основі композиторської — власна. О. Кобилянську, хоч і письменницю, можна вважати за суттю її творчості однією з небагатьох жінок-композиторок. Уклавши в музичні новели “Impromtu phantasie” та “Valse mélancolique” своє внутрішнє життя і заодно передавши в них словами меланхолійну музику душі рідного українського народу, вона — не імітатор Шопена, а справжній творець, що підтверджує і новий різновид фраґментарної прози, котрий вона створила, — акорди.

Тема 4. Музичний дискурс літературної творчості Лесі Українки.

Леся Українка, як і О. Кобилянська, своє музичне покликання реалізувала в мистецтві слова. Музичний дискурс літературної творчості Лесі Українки охоплює весь час її

письменницької активності і всі три літературні роди та демонструє всі рівні осмислення і трактування музики від прямого до образного й онтологічного.

Уже перша поетична збірка Лесі Українки “На крилах пісень” (1893) не тільки має музично-пісенну назву, а й відкривається циклом “Сім струн” (1890), що теж має музичну назву, більше за те — акцентовану музичну форму в цілому й у кожній поезії зокрема.

В експериментальній прозі Лесі Українки є нарис “Голосні струни” (1897), фактично, музична новела інтерпретаторського типу, бо в її основі — романс Шумана “Ich grolle nicht”.

Один з останніх творів Лесі Українки — драма-феєрія “Лісова пісня” (1911) концентрує в собі всі музичні сенси та їх вияви, починаючи зі самої назви і завершуючи комплексом ідей, який можна передати одним словом, що первісно має музичне значення, — гармонія: формула щастя людини — гармонія людини з навколишньою природою і гармонія людини з природою власною, зі самою собою.

Змістовий модуль 3.

Ефект візуальних мистецтв — малярства і кіно в модерній українській літературі кінця XIX — початку XX ст.

Тема 5. “За ситуаціями” О. Кобилянської — перша кіноповість в українській літературі.

О. Кобилянській належить лідерство в наближенні белетристики не лише до музики, а й до найновішого, «новонародженого» на той час виду мистецтва — кіно. Задовго до наміру, який виник у письменниці в 1920-х рр., екранізувати свої твори «Природа» і «В неділю рано зілля копала» вона в 1913 р. дала зразок першої в українській літературі кіноповісті — «За ситуаціями».

В автобіографії «Про себе саму» О. Кобилянська засвідчила, що написала «За ситуаціями» «під враженням гри одної великої драматичної акторки, котра тепер виступає, коли ще жиє, лише в кіно, а то Асти Нільсен».

Кінопоетика повісті О. Кобилянської виявляється в поділі тексту на кадри і їх монтажі (фактично, в монтажі кадрів тексту), а також у наявності специфічних ознак тогочасного «німого» кіно — чорно-білій кольористиці твору, промовистості і динамічності міміки й жестів головних персонажів.

Тема 6. Жанри (натюрморт, пейзаж, портрет), техніка (акварель) і течії (імпресіонізм, експресіонізм) малярства в модерному українському письменстві зламу XIX — XX ст.

Малярство — друге після музики мистецтво, до якого намагалася наблизитися література, щоб посилити свої зображальні можливості. У модерному українському письменстві кінця XIX — початку XX ст. постає своєрідна галерея картин, позначених не лише індивідуальністю автора, а й унікальністю його задуму.

Унікальне явище в літературній і малярській практиці — карпатська мариністика в українському письменстві зламу XIX — XX ст. Перші карпатські марини датовані 1887 роком і належать перу О. Кобилянської. Усього в її доробку — п’ять марин. Текстуально вони входять до чотирьох творів: дві — до «Природи» (1887) і по одній — до «Жебрачки» (1888), «Часу» (1895) і «Битви» (1895). Наступні карпатські марини з’явилися в один рік — 1911 у повістях «Тіні забутих предків» М. Коцюбинського і «Камінна душа» Г. Хоткевича. У кожного автора була своя візія гір як моря, своя мотивація її і техніка опису, відповідно до якої карпатську мариністику О. Кобилянської слід означити як асоціативну, М. Коцюбинського — як компаративну, Г. Хоткевича — як метафоричну.

Пейзаж з позасюжетного елемента літературного твору під пером письменників-модерністів трансформувався в самодостатній, бо давав авторам можливість виявити органічний з природою неоромантичний світогляд, а також попрактикувати в її зображенні новітні малярські принципи (імпресіонізм) і техніку (акварель).

Модерне українське письменство в особі В. Стефаника випереджало свій час і дало зразки експресіоністичного літературного портрета.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Становлення теорії взаємодії красного письменства з іншими видами мистецтва в українському літературознавстві: від раціоналізму (І. Франко) до ірраціоналізму (Є. Маланюк)												
Тема 1. Трактат І. Франка “Із секретів поетичної творчості” та стаття Є. Маланюка “Думки про мистецтво” в контексті теорії взаємодії мистецтв			4									
Тема 2. Новела «Вільгельм Телль» І. Франка у перспективі трактату «Із секретів поетичної творчості»			2									
Разом за змістовим модулем 1			**6**									
Змістовий модуль 2. Синтез літератури й музики в модерному українському письменстві кінця XIX — початку XX ст.: О. Кобилянська і Леся Українка												
Тема 3. Лідерство О. Кобилянської в наближенні літератури “скільки можна до музики” (І. Франко)			8									
Тема 4. Музичний дискурс літературної творчості Лесі Українки			2									
Разом за змістовим модулем 2			**10**									
Змістовий модуль 3. Ефект візуальних мистецтв — малярства і кіно в модерній українській літературі кінця XIX — початку XX ст.												
Тема 5. “За ситуаціями” О. Кобилянської — перша кіноповість в українській літературі			2									
Тема 6. Жанри (натюрморт, пейзаж, портрет), техніка (акварель) і течії (імпресіонізм, експресіонізм) малярства в модерному українському письменстві зламу XIX — XX ст.			14									

Разом за змістовим модулем 3			**16**									
Усього годин			**32**									
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Трактат І. Франка “Із секретів поетичної творчості” (розділ “Естетичні основи”) як перше в українському літературознавстві дослідження музичних і малярських можливостей мистецтва слова	2
2	Трактат “Із секретів поетичної творчості” (1898) І. Франка і стаття “Думки про мистецтво” ((1923) Є. Маланюка як два полюси однієї теорії взаємодії мистецтв	2
3	Новела «Вільгельм Телль» (поч. 1880-х) І. Франка як творча практика майбутнього трактату «Із секретів поетичної творчості» (1898)	2
4	Нарис “Impromtu phantasie” (1894) О. Кобилянської — початок її музикування в літературній творчості	2
5	“Valse mélancolique” (1897) О. Кобилянської та “Вільгельм Телль” (поч. 1880-х) І. Франка як два типи музичної новели — композиторської й інтерпретаторської відповідно	2
6	Акорди як різновид фраґментарної прози О. Кобилянської	2
7	Повість «За ситуаціями» (1913) О. Кобилянської — завершення музичного сюжету прози письменниці	2
8	«Сім струн» (1890) - «Голосні струни» (1897) - «Лісова пісня» (1911) як три рівні осмислення і трактування музики у творчості Лесі Українки	2
9	Повість “За ситуаціями” (1913) О. Кобилянської: вплив і риси кіно	2
10	Нарис “Рожі” (1896) О. Кобилянської як натюрморт	2
11	Карпатська мариністика О. Кобилянської: асоціативний живопис	2
12	Карпатська мариністика М. Коцюбинського: компаративний живопис	2
13	Карпатська мариністика Г. Хоткевича: метафоричний живопис	2
14	“Подорож до моря” (1888): мариністика Лесі Українки	2
15	Акварельність письма М. Коцюбинського (“На камені”) і Г. Хоткевича (“Гірські акварелі”)	2
16	Експресіоністичні портрети у новелах В. Стефаника	2

Плани практичних занять

Практичне заняття 1.

Трактат І. Франка “Із секретів поетичної творчості” (розділ “Естетичні основи”) як перше в українському літературознавстві дослідження музичних і малярських можливостей мистецтва слова.

1. Рецепторний критерій Франкової класифікації мистецтва на види.

2. Франкова характеристика поезії (красного письменства) як синтетичного (слухо-зорового) виду мистецтва.

3. Франкова характеристика музики як слухового виду мистецтва.

4. Франкова характеристика малярства як зорового виду мистецтва.

5. Ставлення І. Франка до модерних музичних і малярських експериментів у красному письменстві.

6. Правила досягнення музичних і малярських ефектів у красному письменстві за І. Франком та їх (Франкових правил) значення для формулювання правил літературного синтезу мистецтв.

Практичне заняття 2.
Трактат "Із секретів поетичної творчості" (1898) І. Франка і стаття "Думки про мистецтво" (1923) Є. Маланюка як два полюси однієї теорії взаємодії мистецтв.
1. Метафізика мистецтва і музика як її квінтесенція в статті Є. Маланюка "Думки про мистецтво".
2. Порівняльний аналіз статті Є. Маланюка і трактату І. Франка:
- підхід до естетичних основ,
- критерій видової класифікації мистецтва,
- еталонний вид мистецтва,
- ставлення до Поля Верлена.
3. Прикладне значення трактату І. Франка і статті Є. Маланюка для теорії взаємодії мистецтв.

Практичне заняття 3.
Новела «Вільгельм Телль» (поч. 1880-х) І. Франка як творча практика майбутнього трактату «Із секретів поетичної творчості» (1898).
1. «Вільгельм Телль» (1829) як опера Россіні: жанрові, змістові та композиційні особливості; ступінь і сфера її впливу на прозовий твір І. Франка.

2. «Вільгельм Телль» як музична новела І. Франка, рівні її музичності: назва, композиція, сюжет, позасюжет, характери, образи, … .

3. Способи досягнення музично-малярських ефектів у новелі, їх співставлення з пропонованими у трактаті «Із секретів поетичної творчості».

Практичне заняття 4.

Нарис "Impromtu phantasie" (1894) О. Кобилянської — початок її музикування в літературній творчості.

1. Безіменна лірична героїня твору, її вікові іпостасі (дитина – підліток – дівчина):

- bizarr-ність (химерність), динамічність (мінливість), надчутливість як музичні риси характеру;
- музичне (звукове в основі) світо- і себебачення, вияви слухо-зорової синестезії («óбрази в тонах»);

- перспективи в музиці («будуча слава») і самореалізація лише наполовину.
2. Звукові óбрази, опис виконання музичного твору на фортепіано.
3. Образ наратора. Причина зміни нарації з об'єктивної (від третьої особи) на суб'єктивну (від «я»).
4. Назва твору «Impromtu phantasie» як оригінал. Її пояснення за допомогою повісті «Царівна». Причина свідомого дублювання назви твору Шопена.
5. Підстава для авторського жанрового визначення твору як «ескіз».
6. Значення музики, присутні у творі.

Практичне заняття 5.
"Valse mélancolique" (1897) О. Кобилянської та "Вільгельм Телль" (поч. 1880-х) І. Франка як два типи музичної новели — композиторської й інтерпретаторської відповідно.
1. О. Кобилянська як душевний прототип усіх трьох героїнь «Vals'y mélancolique». Характеристика кожної об'єктивізованої риси вдачі авторки – «жінки» Марти й артисток Ганнусі та Софії. Малярка і музикантка як обернене відображення одна одної.
2. Безіменна героїня «Impromtu phantasie» і Софія Дорошенко: спільне та відмінне.
3. «Valse mélancolique» як новела і «Valse mélancolique» як твір Софії Дорошенко: спільність форми (фраґмент), предмета опису (душа автора-виконавця), композиції.
4. Пояснення назви – «Valse mélancolique». Особливості вальсу як танцю і музичного жанру. Меланхолійність як лейтмотив української душі безіменної героїні «Impromtu phantasie» і Софії Дорошенко. Відсутність твору під назвою «Valse mélancolique» у Шопена.
5. Символічність імені й прізвища Софії Дорошенко.
6. «Вільгельм Телль» І. Франка і «Valse mélancolique» О. Кобилянської: основний критерій їх диференціації на два типи музичної новели — інтерпретаторський і композиторський відповідно.

Практичне заняття 6.
Акорди як різновид фраґментарної прози О. Кобилянської.
1. Акорд як музичний термін.
2. "Акорди" (1898) як перший твір однойменного різновиду фраґментарної прози О. Кобилянської: історія написання ("[...] написала, бо не могла [...] на музику піти [...]") і жанрові прикмети (особлива конфіґурація абзаців — у формі; інтимність — у змісті).
3. Аналіз акордів О. Кобилянської 1901 — 1902 рр.: "Смутно колишуться сосни", "Мої лілеї", "Сліпець", "Через море", "Осінню".
4. Акорди як літературознавчий термін: арґументація і дефініція.

Практичне заняття 7.
Повість «За ситуаціями» (1913) О. Кобилянської — завершення музичного сюжету прози письменниці.
1. О. Кобилянська про повість "За ситуаціями" в автобіографії "Про себе саму": музичність як емоційність.
2. Безіменна героїня "Impromtu phantasie" > Софія Дорошенко > Аглая-Феліцітас: спадкоємність й еволюція характерів і доль.
3. Повість "За ситуаціями" як квінтесенція музичного періоду (1886 - 1913) творчості О. Кобилянської.

Практичне заняття 8.
«Сім струн» (1890 - «Голосні струни» (1897) - «Лісова пісня» (1911) як три рівні осмислення і трактування музики у творчості Лесі Українки.
І. «Сім струн» (1890) – перший цикл першої поетичної збірки Лесі Українки «На крилах пісень»: музика як техніка (тут – оформлення літературного твору як музичного).
1. Назва циклу і кожної його поезії. Образи струнú й пíсні.

2. Співвідношення назви, підзаголовка, початку і змісту кожної поезії циклу.
3. Остання поезія циклу «Si (Settina)» як авторське пояснення його задуму.
4. Багатозначність та смислова домінанта музики в циклі.
II. Нарис «Голосні струни» (1897): музика як мелодія (тут – мелодія душі, спосіб вислову душі).
1. Назва «Голосні струни» у світлі епіграфа до твору та сюжету. Найсуттєвіша відмінність між образом струн у нарисі й поетичному циклі.
2. Настя Гриценко: її зовнішність, вдача, поведінка, важливі для неї люди.
3. Романс Шумана «Ich grolle nicht», його опис та функція у творі; найсуттєвіше, чим він відрізняється від «Vals'y mélancolique» Софії Дорошенко.
4. Смислова домінанта музики у нарисі.
III. Драма-феєрія «Лісова пісня» (1911): музика як філософія (тут — онтологія, основа основ буття взагалі і життя людини зокрема).
1. Образ лісу, де відбувається дія драми; його стратегічне значення, зважаючи на назву твору: «Лісова пісня», якщо перефразувати, – то «Пісня лісу».
2. Хронологія першої зустрічі Мавки і Лукаша, їх само- і взаємохарактеристики. Перше враження Мавки від Лукаша ще до того, як вона його побачила.
3. Ціль, до котрої Мавка підводить Лукаша.
4. Семантичні види музики у творі. Гармонія як ідея драми одним словом і водночас найвище, онтологічне, трактування музики в Лесі Українки.

Практичне заняття 9.
Повість "За ситуаціями" (1913) О. Кобилянської: вплив і риси кіно.
1. Захоплення О. Кобилянської мистецтвом кіно, її автобіографічне свідчення про вплив гри акторки Асти Нільсен на повість "За ситуаціями".
2. Кіноповість як жанр.
3. Риси кіно у повісті О. Кобилянської "За ситуаціями".

Практичне заняття 10.
Нарис "Рожі" (1896) О. Кобилянської як натюрморт.
1. Ще раз про Франкові й альтернативні, модерні, способи досягнення малярського ефекту в літературі.
2. Натюрморт як жанр у малярстві.
3. Перевага зорової лексики у нарисі О. Кобилянської.
4. Об'єкт і предмет зображення у нарисі, їх зв'язок із кольористикою твору.
5. Статичність зображення у нарисі за допомогою слів зі значенням пасивної дії.
6. Уточнене авторське визначення жанру «Рож» – «рондо в прозі» та його паронімічний відповідник у малярстві «тондо».
7. «Рожі» (1896) як ескіз до «Vals'y mélancolique» (1897).

Практичне заняття 11.
Карпатська мариністика О. Кобилянської: асоціативний живопис.
1. Нездійснена заповітна мрія О. Кобилянської побачити справжнє море.

2. Море як, за підсумком О. Кобилянської у повісті «За ситуаціями» (1913), «елемент також споріднений з музикою»: риси спорідненості природної (море) і мистецької (музика) стихій одна з одною та з натурою письменниці.

3. Автобіографічна панночка з «Природи» (1887), її натура, бажання і заняття.

4. Карпатська мариністика (гóри як море) О. Кобилянської – п'ять пейзажів, що текстуально входять до чотирьох новел («Природа» (1887), «Жебрачка» (1888), «Час» (1895), «Битва» (1895)): асоціативна основа авторської рецепції Карпат (асоціювання гір з морем); конкретні візуальні, звукові та лексичні засоби досягнення ефекту моря в описах гір.

Практичне заняття 12.
Карпатська мариністика М. Коцюбинського: компаративний живопис.
1. Кримський і капрійський досвід М. Коцюбинського в спогляданні Чорного і Середземного морів до першого прибуття письменника на Гуцульщину.
2. Карпатська мариністика М. Коцюбинського — пейзажі повісті "Тіні забутих предків" (1911): компаративна основа авторської рецепції Карпат (порівняння гір з морем) та порівняння як домінантний художній засіб їх описів.

Практичне заняття 13.
Карпатська мариністика Г. Хоткевича: метафоричний живопис.
1. Г. Хоткевич і Гуцульщина.
2. Карпатська мариністика Г. Хоткевича — пейзажі у повісті "Камінна душа" (1911): метафорична основа авторської рецепції Карпат у їх описах (гори як камінне море) з ретрансляцією енергії каменю.

Практичне заняття 14.
"Подорож до моря" (1888): мариністика Лесі Українки.
1. Географічні об'єкти і предмети опису в циклі.
2. Імпресіоністична техніка зображення (фіксація зміни-руху вражень на пленері в актуальному часі і просторі).
3. І. Франко про цикл «Подорож до моря» в статті «Леся Українка».

Практичне заняття 15.
Акварельність письма М. Коцюбинського ("На камені") і Г. Хоткевича ("Гірські акварелі").
1. Акварель у малярстві: особливості акварельних фарб та виконаної ними картини.
2. «На камені» (1902) М. Коцюбинського і «Гірські акварелі» (1914) Г. Хоткевича (перша – «З гір потоки!»): способи наповнення літературного твору водою та особливості кольористики.

Практичне заняття 16.
Експресіоністичні портрети у новелах В. Стефаника.
1. Імпресіонізм та експресіонізм: порівняльна характеристика.
2. Портрети у новелах В. Стефаника як зразки експресіонізму в літературі: предмет опису, деформація ключової деталі, семантика кольору:
- портрет Катрусі («Катруся» (1898));
- портрет дітей Гриця Летючого («Новина» (1899));
- портрет Басарабів («Басараби» (1901)).

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	...	...
2	...	...
	Разом	

10. Методи навчання

Біографічний, герменевтичний, компаративний.

11. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів здійснюється у формі оцінювання виступів на практичних заняттях та з допомогою поточного модульного контролю.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3		
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	50

Т1, Т2 ... Т6 – теми змістових модулів.

13. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Плани практичних занять.

14. Рекомендована література

Базова

1. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. — К.: Вища школа, 1981. — 215 с.
2. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. — Львів: Науково-видавниче товариство “Академічний Експрес”, 1999. — 280 с.
3. Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст.: Підручник / За ред. Н. Й. Жук, В. М. Лесина. — 3-тє вид., допов. і перероб. — К.: Вища школа, 1989. — 439 с.
4. Маланюк Є. Думки про мистецтво // Маланюк Є. Книга спостережень: Статті про літературу. — К.: Дніпро, 1997. — С. 74 – 82.
5. Мацяк О. Синтез мистецтв у прозі Ольги Кобилянської проблема самототожності письменниці: Автореф. дис. … канд. філол. наук: 10.01.01. – Львів, 2006. - 20 с.
6. Наливайко Д. Література в системі мистецтв як галузь порівняльного літературознавства // Слово і Час. — 2003. — № 5 – 6. — С. 10 – 18; 7 – 19.
7. Рисак О. Мелодії і барви слова (Проблеми синтезу мистецтв в українській літературі кінця XIX – початку XX ст.). — Луцьк: Надстир’я, 1996. — 98 с.
8. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – К., 1984. – Т. 41.
9. Франко І. Із секретів поетичної творчості // Там само. — К.: Наукова думка, 1982. — Т. 31. — С. 45 – 119.
10. Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Там само. – К., 1982. – Т. 35. – С. 91-111.

Допоміжна

1. Бабишкін О. Ольга Кобилянська: Нарис про життя і творчість. — Львів: Книжково-журнальне вид-во, 1963. — 192 с.
2. Денисюк І. О. Про два типи новели у творчості Івана Франка // Українське літературознавство. — Львів: Світ, 1970. — Вип. 11. — С. 78 – 84.
3. Жаборюк А. Портрет живописний і портрет літературний // Історико-літературний журнал. — 2002. — № 7. — С. 49 – 57.

4. Жаборюк А. А. Український живопис останньої третини XIX — початку XX століття. — К. – Одеса: Либідь, 1990. — 310 с.
5. Кияновська Л. О. Музичні жанри у прозі Ольги Кобилянської // Українське літературознавство. — Львів: Світ, 1988. — Вип. 51. — С. 97 – 102.
6. Кобилянська О. Про себе саму // Кобилянська О. Твори: В 5 т. - К., 1963. - Т. 5. – С. 225 — 243.
7. Копач О. Мовостиль Ольги Кобилянської. — Торонто: Harmony Printing Ltd., 1972. — 187 с.
8. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. — К.: ВЦ "Академія", 1997. — 752 с.
9. Маценка С. Метамистецтво: словник досвіду термінотворення на межі літератури й музики / Світлана Маценка. – Львів: Апріорі, 2017. – 120 с.
10. Мацяк О. Акорди як різновид фрагментарної прози Ольги Кобилянської / Ореста Мацяк // Українське літературознавство. — Львів, 2005. — Вип. 67. — С. 76 – 81.
11. Мацяк О. Кобилянська і Шопен: без імітації / Ореста Мацяк // Парадигма: зб. наук. праць. — Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2013. — Вип. 7. — С. 221 – 230.
12. Мацяк О. «Лісова пісня» Лесі Українки — музика як онтологія / Ореста Мацяк // Музична фактура літературного тексту: інтермедіальні студії / за ред. Світлани Маценки. — Львів: Апріорі, 2017. — С. 75 – 78.
13. Микуш С. Вивчення поетики Василя Стефаника. – Львів, 2011. – С. 82 – 102.
14. Панчук Е. М. Гірська орлиця (Спогади). — Ужгород: Карпати, 1976. — 123 с.
15. Пилипчук Р. Ольга Кобилянська і кіномистецтво // Мистецтво екрана. – Вінниця, 2001. – Вип. 1. – С. 21–48.
16. Познякова Н. Музика як засіб психологічної характеристики в новелі «Вільгельм Телль» // Українське літературознавство. Збірник наукових праць. 2001. Випуск 64. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2001. — С. 13 – 17.
17. Франко І. Леся Українка // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – К., 1981. – Т. 31. – С. 254 – 274.
18. Хоткевич Г. Там, де не колеться трава / Галина Хоткевич. — Львів: Апріорі, 2017. — 224 с.
19. Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі XIX – XX ст.). — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — 196 с.
20. Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник / Ю. Є. Юцевич. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 352 с.
21. Głowiński M. Literatura a muzyka // Słownik literatury polskiej XX wieku. — Wrocław – Warszawa – Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo, 1996. — S. 548 – 551.
22. Okoń W. Literatura a sztuki plastyczne // Słownik literatury polskiej XX wieku. — Wrocław – Warszawa – Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo, 1996. — S. 551 – 559.